

การศึกษาปัจจัยเสี่ยงของการเกิด febrile neutropenia
ของผู้ป่วยอายุรกรรมที่ได้รับการรักษาโดยวิธี
เคมีบำบัด โรงพยาบาลศิริราช

นางสาว วราภรณ์ สุวรรณภูมิ
นางสาว สุจิตรา เขียวพฤษชัย

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2545

THE STUDY OF RISK FACTOR OF FEBRILE
NEUTROPENIA IN MEDICAL PATIENT, TREATED
WITH CHEMOTHERAPY AT SIRIRAJ HOSPITAL

MISS WARAPORN SUWANNAKOD
MISS SUJITRA YAOPHRUKCHAI

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENT FOR
THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY

2002

โครงการพิเศษ

เรื่อง การศึกษาปัจจัยเสี่ยงของการเกิด febrile neutropenia ของผู้ป่วย
อายุรกรรมที่ได้รับการรักษาโดยวิธีเคมีบำบัด โรงพยาบาลศิริราช

.....

นางสาววราภรณ์ สุวรรณภู

.....

นางสาวสุจิตรา เขียวพฤษชัย

.....

(ผศ.ดร.ปรีชา มณฑานติกุล)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....

(ภก.ปราโมทย์ ตระกูลเพียรกิจ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยเสี่ยงของการเกิด febrile neutropenia ของผู้ป่วย อายุรกรรมที่ได้รับการรักษาโดยวิธีเคมีบำบัด โรงพยาบาลศิริราช

นางสาว วราภรณ์ สุวรรณบุญ, นางสาว สุจิตรา เขียวพฤษชัย

อาจารย์ที่ปรึกษา: ปรีชา มณฑานติกุล*, ปราโมทย์ ตระกูลเพียรกิจ*, สนั่น วิสุทธศักดิ์ชัย**,
นฤมล ธนะ***, โกวิทย์ จงเจริญประเสริฐ***

*สาขาเภสัชกรรมคลินิก ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**สาขาวิชาโลหิตวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล

***ฝ่ายเภสัชกรรม โรงพยาบาลศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ: ปัจจัยเสี่ยง, febrile neutropenia, เคมีบำบัด, มะเร็ง

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อการเกิด febrile neutropenia ของผู้ป่วยอายุรกรรมที่ได้รับการรักษาโดยวิธีเคมีบำบัด โรงพยาบาลศิริราช โดยเป็นงานวิจัยแบบย้อนหลังทำการเก็บข้อมูลจากเวชระเบียนผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาโดยวิธีเคมีบำบัด ในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2544 จำนวน 94 คน พบว่าเป็นชาย 47 คน (ร้อยละ 50) และหญิง 47 คน (ร้อยละ 50) มีผู้ป่วยอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 25.53) โดยมีอายุเฉลี่ยเป็น 20.5 ± 5.63 ปี และผู้ป่วยอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 22 คน (ร้อยละ 23.40) โดยมีอายุเฉลี่ยเป็น 68.23 ± 4.93 ปี ซึ่งผู้ป่วยเป็นโรคมะเร็งชนิด acute lymphocytic leukemia (ALL) จำนวน 21 คน (ร้อยละ 22.34) และ non-Hodgkin's lymphoma (NHL) จำนวน 20 คน (ร้อยละ 21.28) โดย doxorubicin, cyclophosphamide และ vincristine ถูกใช้ในการรักษามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 74.47, 51.06 และ 51.06 ตามลำดับ โดยมีการใช้ยาตามขนาดที่แนะนำร้อยละ 79.66 ซึ่งจากประวัติพบว่าผู้ป่วยไม่เคยเป็น neutropenia มาก่อน 58 คน (ร้อยละ 61.70) แต่มีประวัติการได้รับการรักษาโดยวิธีเคมีบำบัดหรือการฉายรังสี 78 คน (ร้อยละ 82.98)

ดังนั้นปัจจัยเสี่ยงที่อาจทำให้เกิด febrile neutropenia คือ อายุ, ชนิดมะเร็ง, ชนิดของยาที่ใช้รักษา และประวัติการได้รับการรักษาโดยวิธีเคมีบำบัดหรือการฉายรังสี

Abstract

The study of risk factor of febrile neutropenia in medical pateint, treated with chemotherapy at Siriraj Hospital

Waraporn Suwannakood, Sujitra Yaophrukchai

Project advisor: Preecha Montakantikool*, Pramote Tragulpeankit*, Sanan Visuthisakchai**,
Naruemon Dhana***, Kowit Jongjaroenprasert

*Clinical Pharmacy Section, Department of Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

**Division of Hematology, Department of Medical, Faculty of Medicine, Siriraj Hospital, Mahidol University

*** Department of Pharmacy, Siriraj Hospital, Mahidol University

Keyword: risk factor, febrile neutropenia, chemotherapy, cancer

The objective of this study was to determine risk factors of febrile neutropenia in medical patients treated with chemotherapy at Siriraj Hospital by retrospectively chart review during January to December 2001. Ninety-four patients were included in this study. There was 47 males (50%) and 47 females (50%). Twenty-four patients were under 30 year-old (25.53%) and twenty-two patients were over 60 year-old (23.40%). Twenty-one patients (22.34%) were diagnosed as acute lymphocytic leukemia (ALL) and twenty patients (21.28%) were diagnosed as non-Hodgkin's lymphoma (NHL). Doxorubicin, cyclophosphamide and vincristine were used in most of the patients (74.47%, 51.06% and 51.06% respectively). About 79.66% of the patients were given within the recommended dosage regimen. Fifty-eight patients (61.70%) had no history of preexisting neutropenia but seventy-eight patients (82.98%) had prior history of chemotherapy or radiation therapy.

In conclusion, patients at higher risk of febrile neutropenia-associated cancer chemotherapy may include age, type of cancer, type of chemotherapy and prior chemotherapy or radiation therapy.